

วิกิการกรมหมอดระกูล ส.

กินดีกินงามไม่ไหลตกไฟไม่ไหม้ ไม่ได้มีแค่ไทยพีบีเอส กับ สสส. แต่ยังมีหมอดรงค์ สหเมธาพัฒน์ ที่ได้กลับไปเป็นปลัดสาธารณสุข ขณะที่หมอดวินัย สวัสดิ์วิธร เลขาสปสช.ยังโดน ม.44 ไม่รู้ใครหัวเราะทีหลังดังกว่า

หมอดรงค์กลับมา เมื่อยังไม่ถึง 2 เดือนก็สิ้นสะเทือนอันดับแรกคือขวัญกำลังใจ “ประชาคมสาธารณสุข” มอบช่อดอกไม้ล้านหลาม ให้รู้เสียบ้างว่าหมอดรงค์ก็มี Power เหมือนกัน ฝ่ายทหารใช้เงาพึ่งแต่รัฐมนตรี ปรับ ครม.ครั้งนี้เปลืองๆ มีหมอดกแก้ว หรือถ้าไม่ปรับเดี๋ยวมีไล่ แค่ 1-2 วันนี่ก็เริ่มปลุกกระแสทวง โหนใครว่าถ้าปลัดได้กลับจะลาออกยกพวก ทั้งหมอดรัชตะ รัชตะนาวิณ หมอดสมศักดิ์ ชุณหรัศมิ์ และรองนายกฯ ยงยุทธ ยุทธวงศ์

ต่อให้ 2 รัฐมนตรียังเกาะเก้าอี้ 2 เดือนนี้ก็สนุก ใครว่ามีสัญญาห้ามย้ายข้าราชการ อ้าว ก็ดูแลแต่งตั้งพอดี ปลัดมีอำนาจย้ายจะห้ามได้ไง แม้ปลัดใหม่อธิบดีใหม่ต้องให้รัฐมนตรีนำเข้า ครม. แต่ซี 9 ลงไปใครห้ามได้ เดียวก็มีมือปัด “การเมืองแทรกแซงข้าราชการประจำ”

แต่ละ เวลาสั้นๆ หมอดรงค์คงไม่ทันรู้ก็ได้ สปสช. แต่ประชาคมสาธารณสุขก็ได้ใจ และได้กระแสหนุนเนื่อง ไม่เห็นหรือ นายกฯ ยังบ่นว่าจบ 30 บาทเป็นภาระ ต้องหาวิธีให้คนรวยลดละสิทธิ์หรือให้ร่วมจ่าย สิ่งทั้งหลายที่เคยเห็น สปสช. หมอดชนบท เป็นพระเอกแต่ฝ่ายเดียว ตอนนี้นักลับไล่บี สปสช. เอาเป็นเอาตาย

สถานการณ์นี้ต่างกับรัฐประหาร 2549 ที่แพทย์ตระกูล ส. ได้อำนาจเบ็ดเสร็จ หมอดมงคล ณ สงขลา เป็นรัฐมนตรีหมอดวินัย โชควิวัฒน์ เป็นประธานบอร์ดองค์การเภสัช ร่วมกับหมอดสงวน นิตยารัมภ์พงศ์ เลขานุการ สปสช.ทำ CL หักคอบริษัทข้ามชาติจนยาดะลายล้มเลือดเม็ดละ 80 บาท เหลือ 1.50 บาท ประกาศคุณภาพความดีของการ “ร่วมมือกับรัฐประหาร” จนถึงวันนี้

นี่คือวิถีแพทย์ตระกูล ส. เครือข่ายหมอดประเวศ วะสี ซึ่งรวบรวมแพทย์ชนบทผู้มีอุดมการณ์ตั้งแต่ยุค 14 ตุลา มารวมกลุ่ม “หมอดสามพราน” วางยุทธศาสตร์สามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา

เอาทั้งอำนาจทุกขั้ว ไม่สนว่าเลือกตั้งหรือรัฐประหาร ขอเพียงได้สร้างองค์กรขับเคลื่อนสุขภาพนอกระบบราชการ (ซึ่งก็ทำให้ขัดแย้งกับข้าราชการกระทรวงสาธารณสุข)

ตั้งแต่ยุคอาณัติก็ได้สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ยุคชวนได้ สสส.ภายในปี 2% เป็น “ท่อน้ำเลี้ยง” สร้างเครือข่ายใหญ่โต เลี้ยงไปถึง NGO และสื่อ (สถาบันอิศราได้งบ 8 ปีเกือบ 100 ล้าน) ยุคทักษิณได้ 30 บาทรักษาทุกโรค ยุคพล.อ.สุรยุทธ์ได้คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ และได้ไทยพีบีเอสแถมพิก

แต่รัฐประหารครั้งนี้เปลี่ยนไป แต่ละ สาเหตุหนึ่งเป็นเพราะหมอดรงค์นำประชาคมสาธารณสุขไปนกดขี่ ทำเอาแพทย์ชนบทหางายเงิบ ทั้งที่ขั้วบรรดถูกเงินเข้า กปปส.มาก่อน แต่ประชาคมสาธารณสุขมีพลังกว่า

กระนั้นยังไม่สำคัญเท่ารัฐประหารครั้งนี้คือการกลับมา มีอำนาจของรัฐบาลทหารเทคโนโลยีที่คิดตรงข้ามเครือข่ายหมอดประเวศ พุดง่าๆ ทัดชนะรัฐบาล 30 บาท “เปลืองงบ” ทำไมรัฐจะต้องแบกรับค่าใช้จ่ายรักษาทุกโรคทุกคน แคร่รักษาข้าราชการก็พอ

ทักษะนี้ไม่ใช่กระทบแค่เครือข่ายสุขภาพ แต่รวม NGO ภาคประชาสังคม ทั้งเรื่องป่าไม้ ที่ดิน เชื้อโรค โรงไฟฟ้า ขาหุ้น ปฏิรูปพลังงาน ฯลฯ รัฐบาลไม่สนว่าเป็นกหวีดมาหรือไม่ รสนา สารี ได้เป็น สปสช.แต่ก็ค้าน พ.ร.บ.ป่าชุมชนฉบับราชการไม่ไหว สมานฉันท์แรงงานไทยเป่าปัดไล่ “อื้อปู้” ขึ้นค่าแรง 300 บาทวันนี้เป็นไง จะเลิกค่าแรงขั้นต่ำ

พลังทางสังคมที่หนุนรัฐประหารต่างไป ปี 49 NGO เสียตั้งในพันมิตร แต่ปี 57 พวก คปท.เป็นแค่ทัพหน้าทำใช้กำลังหลัก กปปส.คือคนชั้นกลางอนุรักษ์นิยม ซึ่งเกลียดประชานิยม “คนจนเอาเปรียบสังคม” ทักษิณเอาเงินภาษีเราไปใช้หาเสียง คนจนเครียดกินเหล้าสูบบุหรี่ ป่วยแล้วรักษาฟรีไม่รับผิดชอบตัวเอง

สิบกว่าปีผ่านไป องค์กรตระกูล ส.ยังแยกจุดอ่อน คือทำตัวเป็น “อำมาตย์ใหม่” คนดีมีแต่พวกเรา ความถูกต้องมีแต่พวกเรา ทำตัวเป็น NGO แต่มีเงินมากมายให้ใช้ แพทย์ชนบทแค่อยู่หมอดได้เงินเพิ่มหลายหมื่น กระแสจึงติดลบเรียกร้องให้จำกัดงบ สสส. ลามไปถึงตรวจสอบ สปสช.

พูดอย่างนี้คงมีคำถามว่าเข้าข้างไหนกันแน่ อ้าว ยังไงก็ต้องปกป้อง 30 บาทสิรับเพราะเป็นผลประโยชน์ประชาชน แต่ตัวคนไม่เกี่ยว และยังงัดข้อหัวเราะให้สะใจซะก่อนสักยกใหญ่ กับวิกิการกรมของเครือข่ายประชาสังคมที่เรียกหา รัฐประหาร เป็นไงละ มีเสรีภาพมีประชาธิปไตยแล้วไม่พอใจเจอผู้ว่าฯ ชูม่า NGO สมมัย